

Jaana Hurnanen

30.4.2026

THL/2025/4.00.02/2026

Hallintovaliokunta

Hallintovaliokunnan kuulemistilaisuus 7.5.2026 klo 12.15

Yleisesti THL pitää hyvänä asiana monitieteisen iänarvioinnin sisällyttämistä kansainvälistä suojelua hakevan iänarviointiprosessiin ja sen toteutusta vastaanottokeskusten keräämien tietojen pohjalta. Hyvänä muutoksena pidettiin eritoten kuulemisvelvoitteen laajentamista alaikäisiä koskevaa kansainvälistä suojelua huoltajansa kanssa hakevien alaikäisten kohdalla, sekä sitä, että iän arviointi tulisi lopettaa aina siinä vaiheessa, kun Maahanmuuttovirastolla on riittävästi tietoa arvioidakseen hakijan iän.

THL haluaa huomauttaa alla olevista kohdista:

8. Säännöskohtaiset perustelut

8.1 Ulkomaalaislaki 6§

6 b § Monitieteinen iänarviointi: THL haluaa kiinnittää huomiota Pakti-HE luonnoksen ja nyt kommentoitavana olevan HE 52/2026-version eroavaisuuteen. Luonnoksessa oli kirjattuna ”Lausunnosta tulisi käydä ilmi iän arvioinnin lopputulos”. THL:n tekemän Monitieteinen iän arviointi -ohjeen mukaan arvioinnin johtopäätökset olisivat seuraavat: ”vaikuttaa ilmoitettua ikää nuoremmalta/vastaa ilmoitettua ikää/vaikuttaa ilmoitettua ikää vanhemmalta/ei voida tehdä päätelmää iästä”. Nyt kommenttien kohteena olevassa HE 52/2026-versiossa kirjataan luonnoksesta poiketen: ”Lausunnosta tulisi käydä ilmi lausunnon valmistelusta vastanneiden ammattihenkilöiden arvio hakijan iästä”. THL huomauttaa, että iän arvioinnin perustuessa vain haastatteluun ammattihenkilön on erittäin vaikeaa, ellei mahdotonta tehdä täsmällistä arviota iästä. THL vahvasti suosittelee, että monitieteisen iän arvioinnin johtopäätökset tehtäisiin sen laatiman ohjeen mukaisten, edellä mainittujen kuvausten mukaisesti.

THL/2025/4.00.02/2026

Jaana Hurnanen

30.4.2026

THL pitää erinomaisena asiana sitä, että vastaanottokeskukselle annetaan mahdollisuus pyytää lausuntoa ulkopuoliselta julkisen tai yksityisen sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksiköltä perusteluissa mainituissa tilanteissa (jos vastaanottokeskus ei kykenisi itsenäisesti laatimaan sitä viipymättä, esimerkiksi laajamittaisen maahantulon tilanteessa tai jos ilman huoltajaa olevien alaikäisten määrä lisääntyisi voimakkaasti ja eturistiriidoissa, kun tilapäinen edustaja ei voisi samanaikaisesti, tai tilapäisenä edustajana toimimisen jälkeen, osallistua lausunnon laatimiseen). Perusteluissa on kirjattuna myös, että ”muutoinkin eturistiriitatilanteen ilmetessä vastaanottokeskuksen tulisi pyytää lausuntoa vastaanottokeskuksen ulkopuoliselta sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksiköltä”. Riippumattomuuden ja lapsen edun näkökulmasta THL suosittelee lausunnon pyyntöä ulkopuolelta eritoten sellaisissa tilanteissa, joissa vastaanottokeskuksessa lausunnon antamiseen olisi käytössä vain ne henkilöt, jotka työssään ovat olleet hyvin tiiviissä ja luottamuksellisessa suhteessa hakijaan ja kokisivat hänen ikänsä arvioimisen tämän vuoksi vaikeaksi ja luottamuksellisen suhteen vaarantavaksi.

Pääjohtaja

Mika Salminen

Johtaja, turvaosasto

Anneli Pouta

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This document contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende